

Digitale Soevereiniteit

Leon Sprooten

Rob Vos

Digitale Soevereiniteit

Agenda

- Controle & zeggenschap in de digitale wereld
- Wat is digitale soevereiniteit
- Quicksan digitale soevereiniteit
- Belang van digitale soevereiniteit
- Samenwerken op digitale soevereiniteit

Digitale Soevereiniteit

Digitalisering en de impact op de maatschappij

Digitale technologieën zoals 5G, dataopslag in de cloud en connectiviteit, hebben een grote impact op het functioneren van onze samenleving en economie. Zo konden we dankzij die technologie op grote schaal thuiswerken tijdens de COVID-19 pandemie, waardoor veel sectoren toch open bleven.

We zijn gewend geraakt aan producten en services die we met een paar clicks op onze smartphone bestellen. Productieprocessen zijn in de digitale wereld veel efficiënter geworden, wat zorgt voor kostenbesparingen.

Zo wordt maar liefst 92% procent van de Westerse data gehost in de VS, slechts 4% in Europa.

Rob Vos
MBO Digitaal

'Overname Solvinity leidt tot vragen over uitbesteding IT-beheer in publieke sector'

Kansen in datadeling

We kunnen in Nederland en Europa onze digitale soevereiniteit vergroten door te investeren in de ontwikkeling van gefedereerde cloud-oplossingen en decentrale data-infrastructuren en bijbehorende businessmodellen die data-soevereiniteit mogelijk maken.

Hierdoor kunnen we datadelen volgens Europese standaarden en regels inrichten. Om een veilige datadeelinfrastuur te ontwikkelen, is TNO betrokken bij initiatieven als Gaia-X en International Data Spaces (IDS).

Digitalisering omarmen

Bij TNO geloven we in de kansen die de digitale samenleving biedt om Nederland en Europa in het digitale domein op de wereldkaart te zetten. Denk aan logistieke processen met 'zero loss', betere diagnoses van ziektes, en nieuwe, gepersonaliseerde behandelmethoden in de zorg. Of een overheid die digitalisering omarmt en gericht inzet voor haar maatschappelijke uitdagingen.

DigiD en MijnOverheid: wie heeft straks de macht bij buitenlandse overname?

Digitale Soevereiniteit

Wladimir Mufty
SURF

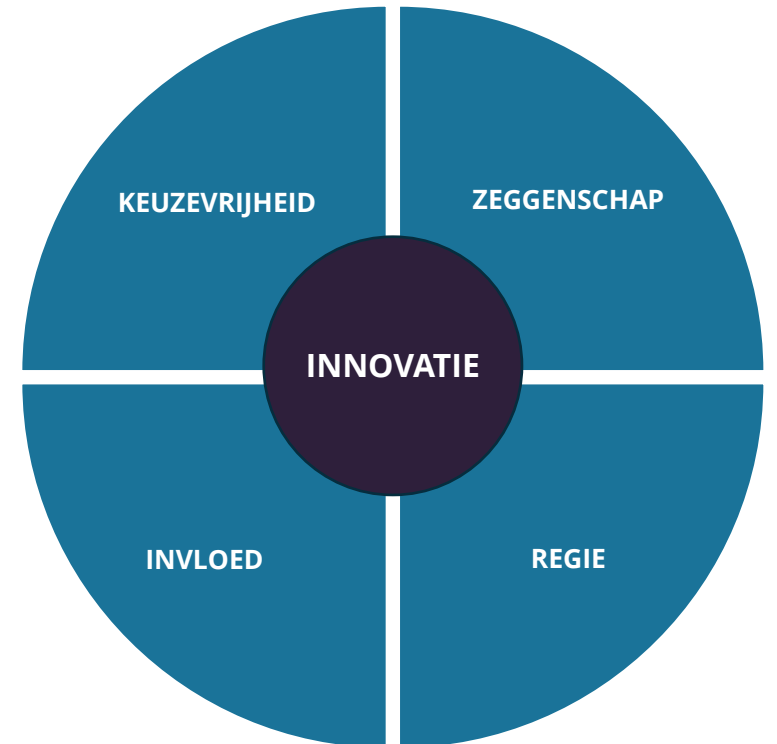
Rob Vos

MBO Digitaal

Met digitale soevereiniteit gaat het over het beschikken over:

**zeggenschap,
invloed,
regie,
keuzevrijheid**

en de benodigde **innovatiekracht** binnen een
steeds verder digitaliserende wereld.

Digitale Soevereiniteit

Zeggenschap

Digitale zeggenschap is het **vermogen** van een organisatie om **zelfstandig beslissingen** te kunnen nemen en uit te kunnen voeren over het gebruik, beheer en de verwerking van digitale middelen en data.

Controle

Digitale regie is het **vermogen** van een organisatie om digitale middelen en dataprocessen **actief** te kunnen **sturen**, **beheren** en **coördineren** op basis van eigen doelen, verantwoordelijkheden en risico's.

Invloed

Digitale invloed is het **vermogen** van een organisatie om digitale systemen, leveranciers, standaarden en beleidskaders mee te kunnen **vormgeven** en te kunnen **sturen**, ook wanneer de directe beslissingsmacht beperkt is.

Keuzevrijheid

Digitale keuzevrijheid is het **vermogen** van een organisatie om tussen digitale alternatieven te kunnen **kiezen** en indien nodig te kunnen **overstappen**, dankzij interoperabiliteit, open standaarden en beperkte afhankelijkheden.

Rob Vos

MBO Digitaal

Digitale Soevereiniteit

Controle

Definitie Digitale Soevereiniteit

Het vermogen om zelfstandig beslissingen te nemen en controle te houden over digitale infrastructuur, data en technologie, in lijn met eigen belangen, waarden en regels, zonder ongewenste afhankelijkheid van externe partijen.

Zeggenschap

Definitie Digitale Autonomie

Het vermogen om zelfstandig digitale keuzes te maken en uit te voeren, in technologie, data en processen, zonder dat externe partijen de facto de richting of uitkomst bepalen.

Het verschil is:

- Soevereiniteit = je mág zelf beslissen (recht, gezag, formeel kader).
- Autonomie = je kúnt zelf beslissen en handelen (praktisch vermogen, uitvoering).

Rob Vos
MBO Digitaal

Digitale Soevereiniteit

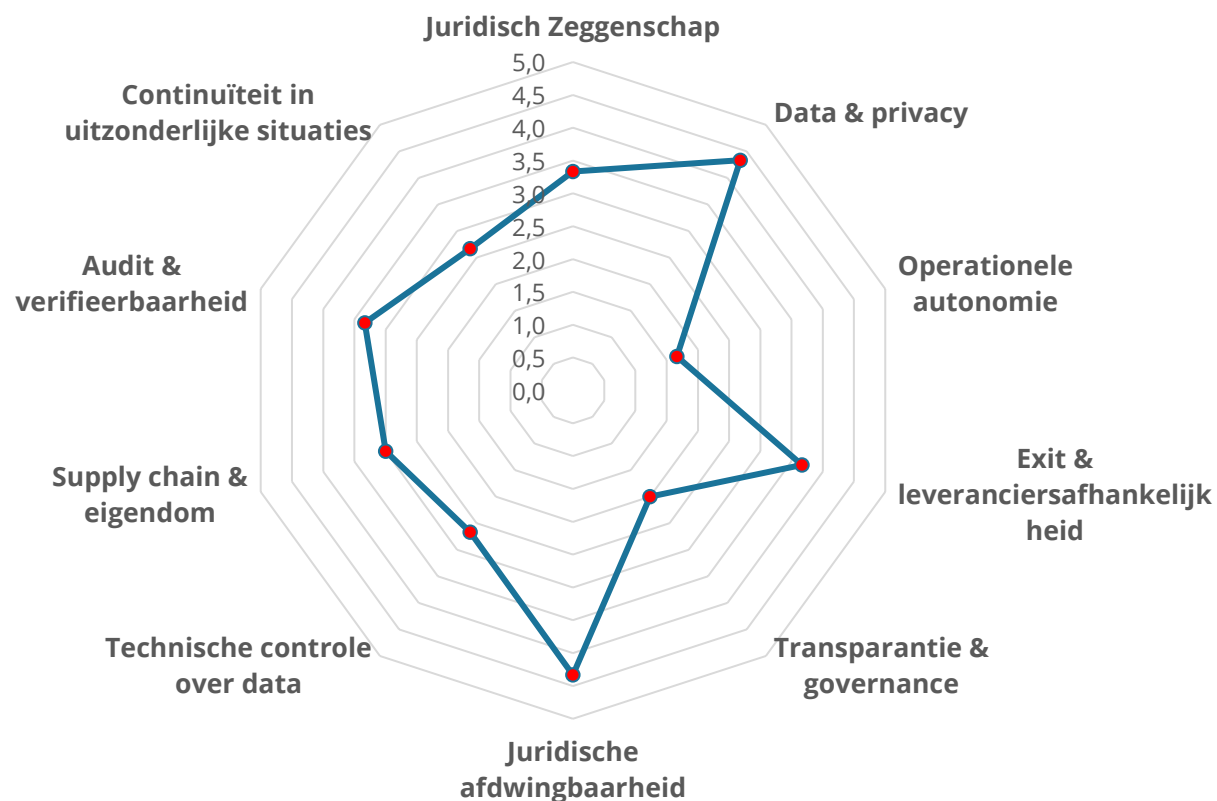
Quickscan Soevereiniteit (gesloten)

Deze quickscan is bedoeld om de mate van Soevereiniteit en Autonomie van een applicatie in kaart te brengen, door te meten hoe effectief je leverancier de data, processen en stabiliteit van je organisatie beschermt tegen ongewenste invloeden van buitenaf. De quickscan is afgeleid van het Cloud Sovereignty Framework van de European Commission.

Vul de scan in voor je SIS applicatie

Quickscan Uitslag

Soevereiniteitscan

• Quickscan Uitslag

- Als je de uitslag ziet, wat betekent dit voor jou?
- Welke acties zou je kunnen of moeten ondernemen?
- Hoe zou je meer awareness kunnen creëren?
- Wat zou in een digitale strategie hierover moeten terugkomen?

Digitale Soevereiniteit

Bronnen:

Cloud Sovereignty Framework

SURF – Digitale Soevereiniteit

NL Digital – DOSA Digitale Open Strategische Autonomie

Dutch Cloud Community – Whitepaper Digitale Soevereiniteit

Nederlandse Digitaliseringsstrategie

MBO Digitaal – Belangrijkste prioriteiten 2025

DIGITALE SOEVEREINITEIT

EINDE